KOMISSION DELEGOITU ASETUS (EU) 2016/2021,

annettu 2 päivänä kesäkuuta 2016,

rahoitusvälineiden markkinoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 600/2014 täydentämisestä viitearvoihin pääsyä koskevilla teknisillä sääntelystandardeilla

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon rahoitusvälineiden markkinoista sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta 15 päivänä toukokuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 600/2014 ([1]) ja erityisesti sen 37 artiklan 4 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Asetuksessa (EU) N:o 600/2014 säädetään syrjimättömästä pääsystä keskusvastapuolten ja kauppapaikkojen väliseen määrittämiseen ja kaupankäyntiin, mukaan luettuna pääsy sellaisia viitearvoja koskeviin käyttöoikeuksiin ja tietoihin, joita käytetään määritettäessä joidenkin rahoitusvälineiden arvoa kaupankäynti- ja määritystarkoituksiin. Keskusvastapuolten ja kauppapaikkojen määritys- tai kaupankäyntitarkoituksiin tarvitsemat tiedot voivat viitearvojen moninaisuuden vuoksi vaihdella useiden tekijöiden perusteella, kuten kaupankäynnin tai määrityksen kohteena olevan rahoitusvälineen sekä sen perustana olevan viitearvon tyypin perusteella. Sen vuoksi keskusvastapuolten ja kauppapaikkojen olisi voitava pyytää pääsyä kaikkiin tietoihin, jotka tarvitaan määritys- tai kaupankäyntitarkoituksiin.

(2) Viitearvojen moninaisuuden ja todettujen erilaisten käyttötapojen vuoksi ei ole asianmukaista noudattaa yleisratkaisuun perustuvaa lähestymistapaa eikä pyrkiä käyttöoikeussopimusten sisällön pitkälle menevään yhdenmukaistamiseen. Pääsyn myöntämisedellytysten rajoittaminen ennalta määritettyihin kattaviin ehtoihin voisi olla haitaksi kaikille osapuolille.

(3) Henkilön, jolla on omistusoikeuksia viitearvoon, olisi voitava vahvistaa erilaisia edellytyksiä eri luokkiin kuuluvien keskusvastapuolten ja kauppapaikkojen pääsylle kyseisen henkilön viitearvoon vain, jos edellytyksille on olemassa esimerkiksi pyydettyjen tietojen määrää tai käyttölaajuutta tai -alaa koskevat objektiiviset perusteet ja edellytyksiä sovelletaan oikeasuhteisesti. Eri keskusvastapuoli- ja kauppapaikkaluokat ja niiden määrittelyperusteet olisi julkistettava.

(4) Viitearvon uutuuden arvioimistapa vaihtelee tapauskohtaisesti. Sen vuoksi henkilön, jolla on omistusoikeuksia viitearvoon, olisi osoitettava, millä tavoin viitearvo on uusi, jos välitön pääsy kielletään uutuuden perusteella. Jokaisessa ilmoitetun uuden viitearvon arvioinnissa olisi yhden ainoan tekijän sijasta otettava huomioon useita eri tekijöitä asianmukaisesti painotettuina arvioitaessa sitä, täyttääkö viitearvo asetuksessa (EU) N:o 600/2014 säädetyt perusteet.

(5) Vaikka kaksi viitearvoa voi korreloida vahvasti keskenään erityisesti lyhyellä aikavälillä, niiden koostumukset tai laatimismenetelmät voivat olla olennaisesti erilaiset. Sen vuoksi viitearvon uutuuden arvioinnissa olisi otettava huomioon eri viitearvojen koostumusten ja laatimismenetelmien pitkän aikavälin korrelointi ja yhtäläisyydet. Viitearvojen erilaisuuden vuoksi henkilön, jolla on omistusoikeuksia viitearvoon, olisi tässä asetuksessa vahvistettujen seikkojen lisäksi otettava huomioon myös muita kyseiselle viitearvotyypille luonteenomaisia tekijöitä sekä niihin liittyvät käytössä olevat standardit. Hyödykkeitä koskevien viitearvojen osalta olisi arvioitava muita tekijöitä, muun muassa kysymystä siitä, perustuvatko asiaankuuluvat viitearvot erilaisiin kohde-etuuksina oleviin hyödykkeisiin ja eri toimituspaikkoihin.

(6) Uusia viitearvosarjoja, kuten luottoriskinvaihtosopimuksia koskevia viitearvoja, julkistetaan määräajoin. Tällaisissa tapauksissa vasta julkistetut viitearvot ovat jatkoa edelliselle sarjalle, minkä vuoksi niitä ei tulisi pitää uutena viitearvona.

(7) Johdonmukaisuuden vuoksi ja rahoitusmarkkinoiden sujuvan toiminnan varmistamiseksi on tarpeen, että tässä asetuksessa annettuja säännöksiä ja asetuksen (EU) N:o 600/2014 säännöksiä sovelletaan samasta päivämäärästä lähtien.

([1]) EUVL L 173, 12.6.2014, s. 84.

(8) Tämä asetus perustuu teknisten sääntelystandardien luonnoksiin, jotka Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen, jäljempänä 'EAMV', on toimittanut komissiolle.

(9) EAMV on järjestänyt avoimia julkisia kuulemisia tämän asetuksen perustana olevista teknisten sääntelystandardien luonnoksista, analysoinut niihin mahdollisesti liittyviä kustannuksia ja hyötyjä sekä pyytänyt lausunnon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1095/2010 ([1]) 37 artiklalla perustetulta arvopaperimarkkina-alan osallisryhmältä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Keskusvastapuolten ja kauppapaikkojen saataville annettavat tiedot

1. Henkilön, jolla on omistusoikeuksia viitearvoon, on annettava pyynnöstä keskusvastapuolten ja kauppapaikkojen saataville niiden määritys- tai kaupankäyntitoimintojen suorittamiseen tarvittavat tiedot ottaen tarvittaessa huomioon, minkätyyppiseen viitearvoon pääsyä haetaan, sekä rahoitusväline, jolla kauppaa aiotaan käydä tai joka aiotaan määrittää.

2. Keskusvastapuolen tai kauppapaikan on selitettävä pyynnössään, miksi tietoja pyydetään määritys- tai kaupankäyntitarkoituksiin.

3. Sovellettaessa 1 kohtaa asiaankuuluviin kaupankäynti- ja määritystoimintoihin kuuluvat ainakin seuraavat:

a) kauppapaikan osalta:

   i) viitearvon ominaisuuksien alustava arviointi;

   ii) asiaankuuluvan tuotteen markkinointi;

   iii) kaupankäynnin kohteeksi otettuihin tai otettaviin sopimuksiin liittyvän hinnanmuodostusprosessin tukeminen;

   iv) käynnissä olevat markkinavalvontatoimet;

b) keskusvastapuolen osalta:

   i) pörssilistatuissa johdannaisissa olevien avointen positioiden asiaankuuluva riskienhallinta, nettoutus mukaan luettuna;

   ii) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 648/2012 ([2]) säädettyjen asiaankuuluvien velvollisuuksien noudattaminen.

4. Asetuksen (EU) N:o 600/2014 37 artiklan 1 kohdan a alakohdan tarkoitettuihin asiaankuuluviin hintatietoihin ja muihin tietoihin kuuluvat ainakin seuraavat:

a) viitearvoja koskevat tiedot;

b) välittömän ilmoituksen antaminen kaikista epätarkkuuksista viitearvojen laskennassa sekä päivitetyistä tai korjatuista viitearvoista;

c) historialliset viitearvot, jos henkilö, jolla on omistusoikeuksia viitearvoon, ylläpitää tällaisia tietoja.

5. Viitearvojen koostumuksesta, laatimismenetelmistä ja hinnoittelusta annettujen tietojen on annettava keskusvastapuolille ja kauppapaikoille mahdollisuus ymmärtää, miten kukin viitearvo luodaan ja mitä menetelmiä käyttämällä viitearvot saadaan. Koostumusta, laatimismenetelmiä ja hinnoittelua koskeviin asiaankuuluviin tietoihin kuuluvat ainakin seuraavat:

a) määritelmät kaikille viitearvoon liittyville keskeisille käsitteille;

b) tiettyjen menetelmien omaksumisen syyt sekä menettelyt, joilla niitä tarkistetaan ja joilla ne hyväksytään;

([1]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1095/2010, annettu 24 päivänä marraskuuta 2010, Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta (EUVL L 331, 15.12.2010, s. 84).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 648/2012, annettu 4 päivänä heinäkuuta 2012, OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä (EUVL L 201, 27.7.2012, s. 1).

c) viitearvon määrittämisessä käytetyt perusteet ja menettelyt, mukaan luettuina syöttötietojen kuvaus, erityyppisten syöttötietojen ensisijaistaminen, mahdollinen ekstrapolointimallien tai -menetelmien käyttö ja menettelyt, joilla tasapainotetaan viitearvon osatekijät;

d) valvonta ja säännöt, joilla säännellään harkintavallan tai päätelmien käyttöä niiden käytön johdonmukaisuuden varmistamiseksi;

e) menettelyt, joilla säännellään viitearvon määritystä stressitilanteissa tai ajanjaksoina, joina transaktiotietolähteet voivat ovat riittämättömiä, epätarkkoja tai epäluotettavia, ja viitearvon mahdolliset rajoitukset tällaisina ajanjaksoina;

f) aika, jonka kuluessa viitearvo lasketaan;

g) menettelyt, joilla säännellään viitearvon tasapainottamismenetelmiä ja sen perusteella saatuja viitearvon osatekijöiden painotuksia;

h) menettelyt, joilla käsitellään virheet syöttötiedoissa tai viitearvon määrityksessä, myös sellaisissa tilanteissa, joissa viitearvo voidaan joutua määrittämään uudelleen;

i) tiedot koostumuksen ja menetelmien mahdollisten sisäisten tarkistusten ja hyväksyntöjen tiheydestä sekä tarvittaessa tiedot koostumuksen ja laatimismenetelmien ulkoisessa tarkistuksessa noudatettavista menettelyistä ja tällaisten tarkistusten tiheydestä.

2 artikla

Keskusvastapuolille ja kauppapaikoille käyttöoikeuden perusteella annettavia tietoja koskevat yleiset edellytykset

1. Henkilön, jolla on omistusoikeuksia viitearvoon, on annettava kaikki 1 artiklassa tarkoitetut keskusvastapuolten ja kauppapaikkojen käyttöoikeuden perusteella pyytämät asiaankuuluvat tiedot saataville ilman aiheetonta viivytystä joko kertaluonteisesti, mukaan luettuina muutokset aiemmin toimitettuihin tietoihin, tai jatkuvasti tai ajoittain kyseisten tietojen tyypistä riippuen.

2. Henkilön, jolla on omistusoikeuksia viitearvoon, on toimitettava kaikki 1 artiklassa tarkoitetut käyttöoikeuden perusteella annettavat asiaankuuluvat tiedot kaikille keskusvastapuolille ja kauppapaikoille samassa ajassa ja samoin edellytyksin, paitsi jos erilaiset edellytykset ovat objektiivisesti perusteltavissa.

3. Edellä olevien 1 ja 2 kohdan vaatimuksia ei sovelleta, jos, ja niin kauan kuin, henkilö, jolla on omistusoikeuksia viitearvoon, voi osoittaa, että tietyt tiedot ovat julkisesti tai muilla kaupallisilla keinoilla keskusvastapuolten ja kauppapaikkojen saatavilla, jos tällaiset tiedot ovat luotettavia ja ajankohtaisia.

3 artikla

Eriyttäminen ja syrjimättömyys

1. Jos henkilö, jolla on omistusoikeuksia viitearvoon, vahvistaa asetuksen (EU) N:o 600/2014 37 artiklan 1 kohdan mukaisesti erilaisia edellytyksiä, maksut ja niiden maksuehdot mukaan luettuina, kyseisiä edellytyksiä on sovellettava eri tavoin kunkin käyttöoikeusluokan mukaan.

2. Henkilön, jolla on omistusoikeuksia viitearvoon, on vahvistettava samat oikeudet ja velvollisuudet samaan luokkaan kuuluvia käyttöoikeuksia varten.

3. Henkilön, jolla on omistusoikeuksia viitearvoon, on julkistettava eri käyttöoikeusluokkien määrittelyperusteet.

4. Henkilön, jolla on omistusoikeuksia viitearvoon, on toimitettava kaikille keskusvastapuolille tai kauppapaikoille pyynnöstä ja maksutta sitä luokkaa koskevat edellytykset, johon kyseinen keskusvastapuoli tai kauppapaikka kuuluu.

5. Henkilön, jolla on omistusoikeuksia viitearvoon, on annettava kaikkien samaan luokkaan kuuluvien käyttöoikeudenhaltijoiden saataville sellaisten käyttöoikeussopimusten edellytyksiä koskevat lisäykset ja muutokset, jotka on tehty samaan luokkaan kuuluvan käyttöoikeudenhaltijan kanssa samoilla edellytyksillä.

4 artikla

Muut edellytykset, joilla pääsy myönnetään

1. Henkilön, jolla on omistusoikeuksia viitearvoon, on vahvistettava käyttöoikeussopimusten edellytykset ja annettava ne pyynnöstä ja maksutta keskusvastapuolten ja kauppapaikkojen saataville. Edellytyksiin on sisällyttävä seuraavat:

a) tietojen käyttölaajuus ja sisältö kunkin käyttöoikeussopimusten mukaisen käytön osalta siten, että luottamukselliset tiedot yksilöidään selkeästi kussakin tapauksessa;

b) edellytykset, joilla keskusvastapuolet ja kauppapaikat voivat jakaa tietoja eteenpäin, jos se on sallittua;

c) palvelun toimittamista koskevat tekniset vaatimukset;

d) maksut ja maksuehdot;

e) edellytykset, joiden täyttyessä sopimuksen voimassaolo päättyy, ottaen huomioon viitearvoon perustuvien rahoitusvälineiden elinkaari;

f) hätätilanteet ja asiaankuuluvat toimenpiteet, joilla säännellään palvelun jatkamista, siirtymäkausia ja palvelun keskeyttämistä hätätilanteen aikana ja joilla

   i) mahdollistetaan asianmukainen irtisanominen;

   ii) varmistetaan, etteivät pienet sopimusrikkomukset laukaise irtisanomista ja että asianomaiselle osapuolelle annetaan kohtuullisesti aikaa korjata kaikki rikkomukset, jotka eivät johda välittömään irtisanomiseen;

g) sovellettava laki ja vastuunjako.

2. Käyttöoikeussopimuksessa on edellytettävä, että keskusvastapuolet, kauppapaikat ja henkilöt, joilla on omistusoikeuksia viitearvoon, ottavat käyttöön asianmukaiset toimintatavat, menettelyt ja järjestelmät seuraavien seikkojen varmistamiseksi:

a) palvelun toteuttaminen ilman aiheetonta viivytystä ennalta vahvistetun aikataulun mukaisesti;

b) kaikkien sellaisten tietojen päivittäminen, joita osapuolet ovat toimittaneet pääsyjärjestelyn aikana, mukaan luettuina tiedot, joilla voi olla vaikutusta maineeseen;

c) osapuolten välinen viestintäkanava, joka on nopea, luotettava ja turvallinen käyttöoikeussopimuksen voimassaoloaikana;

d) kuuleminen kaikista jonkin asianomaisen yhteisön toimintojen muutoksista, joilla on todennäköisesti olennainen vaikutus käyttöoikeussopimukseen tai riskeihin, joille toinen yhteisö altistuu, sekä ilmoitus kohtuullisen määräajan kuluessa ennen kuin asianomaisen yhteisön toiminnan muutos toteutetaan;

e) tietojen toimittaminen sekä asiankuuluvat ohjeet siitä, miten niitä siirretään ja käytetään sovittujen teknisten keinojen välityksellä;

f) ajantasaisten tietojen toimittaminen henkilöille, joilla on omistusoikeuksia viitearvoon, tietojen jakamisesta eteenpäin keskusvastapuolten määritysosapuolille sekä kauppapaikkojen jäsenille tai osapuolille, jos tällainen jakaminen on sallittua;

g) riitojen ratkaiseminen ja sopimuksen irtisanominen yksilöityjen olosuhteiden mukaisesti asianmukaisella tavalla.

5 artikla

Ohjeet viitearvon uutuuden osoittamisesta

1. Määrittäessään, täyttääkö uusi viitearvo asetuksen (EU) N:o 600/2014 37 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa säädetyt perusteet, henkilön, jolla on omistusoikeuksia viitearvoon, on varmistuttava siitä, että

a) keskusvastapuolella ei ole mahdollisuutta nettouttaa viimeisimpään viitearvoon perustuvia sopimuksia olemassa olevaan viitearvoon perustuvilla sopimuksilla eikä olennaisilta osin hyvittää edellisiä jälkimmäisillä;

b) asiaankuuluvat viitearvot eivät kata samoja tai samankaltaisia alueita tai toimialoja;

c) asiaankuuluvat viitearvot eivät korreloi vahvasti keskenään;

d) asiaankuuluvilla viitearvoilla ei ole sama tai samankaltainen koostumus ottaen huomioon osatekijöiden määrä, tosiasialliset osatekijät sekä niiden arvot ja painotukset;

e) asiaankuuluvien viitearvojen laatimismenetelmät eivät ole samat eivätkä samankaltaiset.

2. Hyödykkeitä koskevien viitearvojen osalta on 1 kohdassa annettujen ohjeiden noudattamisen lisäksi varmistuttava myös siitä, että

a) asiaankuuluvat viitearvot eivät perustu samoihin kohde-etuuksina oleviin hyödykkeisiin;

b) kohde-etuuksina olevien hyödykkeiden toimituspaikat eivät ole samat.

3. Edellä 1 ja 2 kohdassa annettujen ohjeiden lisäksi, henkilön, jolla on omistusoikeuksia viitearvoon, on tarvittaessa noudatettava myös muita käytössä olevia ohjeita, jotka liittyvät arvioitavina oleviin viitearvotyyppeihin.

4. Viitearvoa koskevaa vasta julkistettua sarjaa ei pidetä uutena viitearvona.

6 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan asetuksen (EU) N:o 600/2014 55 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetusta päivästä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 2 päivänä kesäkuuta 2016.

Komission puolesta

Puheenjohtaja

Jean-Claude JUNCKER